

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

- Ο τίτλος του Κειμένου 2, «Η πιο επικίνδυνη στιγμή της ανθρωπότητας», ελλειπτικός και ονοματικός, είναι συνυφασμένος με το θέμα του, ότι δηλαδή η μεγάλη τεχνολογική ανάπτυξη μπορεί να αποβεί καταστροφική τόσο για τα άτομα και τις κοινωνίες όσο και για τον ίδιο τον πλανήτη, αποκρύπτει όμως τον δράστη αυτής της επικινδυνότητας. Υπηρετεί περισσότερο τον ρητορικό του ρόλο παρά τον πληροφοριακό, καθώς προσελκύει την προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη (με το επίθετο «επικίνδυνη» να βρίσκεται μάλιστα σε υπερθετικό βαθμό), χωρίς όμως να αποκαλύπτει επαρκώς το περιεχόμενο του κειμένου.
- Ταυτόχρονα, σχετίζεται, ως έναν βαθμό τουλάχιστον, και με τη θέση του συγγραφέα ότι οι κρίσιμες στιγμές που βιώνει η ανθρωπότητα πρέπει να οδηγήσουν το ανθρώπινο είδος να συνεργαστεί για τη σωτηρία της. Με την ελλειπτικότητα έχουν αφαιρεθεί στοιχεία από τον τίτλο (τεχνολογικά μέσα, διαδίκτυο), αλλά από την άλλη τονίζεται τόσο η κρισιμότητα της κατάστασης για το σύνολο των ανθρώπων όσο και ο κίνδυνος που διατρέχουν.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Ο Κωνσταντίνος Δασκαλάκης υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να κάνει προβλέψεις για την εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στα επόμενα 20 χρόνια. Για να τεκμηριώσει την άποψή του αυτή, αναφέρει τη λανθασμένη πρόβλεψη, που έκανε το 1998 ο νομπελίστας Paul Krugman για το μέλλον του Ιντερνέτ. Επομένως, επικαλούμενος τη διαψευσμένη αυθεντία του Krugman ως τεκμήριο, στηρίζει τη θέση του ότι κάθε δική του πρόβλεψη για το μέλλον της τεχνητής νοημοσύνης είναι παρακινδυνευμένη και, επομένως, αδύνατη. Ο Δασκαλάκης παραθέτει αυτούσια όσα είχε γράψει ο Krugman για την «ασήμαντη» επίδραση του Ιντερνέτ, για να καταστήσει αξιόπιστο το τεκμήριό του και να δικαιολογήσει με εύγλωττο, σαφή και παραστατικό τρόπο τη δική του άρνηση να προβεί στην οποιαδήποτε πρόβλεψη για την τεχνητή νοημοσύνη (απαντώντας στην ερώτηση που του θέτει ο Θανάσης Νιάρχος). Με αυτό τον τρόπο επιδιώκει να διαφυλάξει το επιστημονικό του κύρος σ' ένα

δυναμικό πεδίο, όπου η εφαρμογή των επιστημονικών επιτευγμάτων είναι άγνωστο πώς θα αλλάξει την καθημερινότητα των ανθρώπων.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α. Το μήνυμα διατυπώνεται με αναγκαιότητα στα εξής σημεία: «θα πρέπει να μάθουμε να μοιραζόμαστε περισσότερο από όσο σήμερα» και «θα πρέπει να βοηθήσουμε τους λαούς να διασώσουν τον τόπο τους, να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα της εποχής».

Το μήνυμα εκφράζεται με βεβαιότητα, αν αντικαταστήσουμε το απρόσωπο πρέπει + υποτακτική με οριστική: «Με τους πόρους να συγκεντρώνονται στα χέρια των λίγων, θα μάθουμε να μοιραζόμαστε περισσότερο από όσο σήμερα. Με τις θέσεις εργασίας να μειώνονται, με ολόκληρες βιομηχανίες να κλείνουν, θα βοηθήσουμε τους λαούς να διασώσουν τον τόπο τους, να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα της εποχής.»

β. «Από την άλλη δεν πιστεύω -και υπό μία έννοια μακάρι να διαψευσθούν οι προβλέψεις μου- ότι στα επόμενα 20 χρόνια θα δούμε μηχανές με την αποκαλούμενη “γενική τεχνητή νοημοσύνη”. Ενώ οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης θα βρίσκονται παντού γύρω μας, κάθε εφαρμογή θα λύνει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα.»

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Το ποιητικό υποκείμενο νιώθει απογοητευμένο από την παντογνωσία, την οποία μάλιστα προσωποποιεί, καθώς της απευθύνει τον λόγο σ’ ένα νοερό διάλογο, χρησιμοποιώντας το β’ ενικό πρόσωπο και μιλώντας της με επικριτική οικειότητα (στ. 1 και 7-10). Ο λόγος της απογοήτευσής του είναι η αντιφατική και ανεξήγητη στάση της προσωποποιημένης παντογνωσίας, που αν και γνωρίζει τα πάντα, περιφρονώντας κάθε αδυναμία, εξευτελίζεται από το επίσης προσωποποιημένο Άγνωστο που την αμφισβητεί και καταρρακώνει τη φήμη της. Το ποιητικό υποκείμενο, με ειρωνικό τρόπο, αμφισβητεί όλες τις βεβαιότητες του ανθρώπου, που νομίζει ότι γνωρίζει τα πάντα, βασιζόμενος στην υποτιθέμενη παντοδυναμία της γνώσης και της λογικής του, ενώ στην ουσία είναι νομοτελειακά αναπόφευκτο να οδηγηθεί τελικά (όπως υποδηλώνει το «εντέλει» του τίτλου) στο Άγνωστο του θανάτου ή της μετά θάνατον ζωής, στο μεταφυσικό Άγνωστο, όπου κάθε ανθρώπινη γνώση και παντοδυναμία όχι μόνο παύει να υφίσταται, αλλά και γελοιοποιείται, καθώς αποδεικνύεται τραγικά αλαζονική, υπερφίαλη και υβριστική.
- *Ο μαθητής/η μαθήτρια διατυπώνει ελεύθερα τις σκέψεις και τα συναισθήματά του/της, ανάλογα με τον παραστατικό του/της κύκλο και τις προσλαμβάνουσες που έχει. Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/μαθήτριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον*

μπορεί να τεκμηριωθεί με στοιχεία/χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.